

על ניתוחי נישוי פנים, עם ד"ר שמרית ארבל וד"ר שלמה דדיה מאיכילוב

ניתוחי נישוי פנים לנשים טרנסג'נדריות הם חלק חשוב מתהליך ההתאמה המגדרית. הניתוחים כוללים מגוון פעולות כירורגיות שמטרתן שינוי מתאר פנים גברי לנשי. תכנון הניתוח מתבצע על ידי בניית מודל הפנים והדפסתו הממוחשבת במדפסת תלת ממד. ניתן לצפות בתוצאות הניתוח עוד לפני ביצועו

ד"ר שמרית ארבל בשיתוף איכילוב 26 ביוני 2022 תוכן שיווקי

דיספוריה מגדרית (Gender Dysphoria) מוגדרת על-ידי תחושה של אי התאמה בין הזהות המגדרית (ההזדהות האישית של האדם עם היותו גבר או אישה) ובין הסיווג המגדרי הביולוגי - המבוסס על מאפיינים גופניים וגנטיים. למטופלים בעלי דיספוריה מגדרית יש רצון לחיות במגדר השונה מהמגדר אליו נולדו, ולכן לרוב הם בוחרים לשנות את המאפיינים הגופניים הראשוניים והשניוניים המזוהים עם המגדר בו נולדו. תהליך זה נקרא התאמה מגדרית, והוא נועד להתאים את גופם למגדר בו הם בוחרים לחיות.

אישה טרנסג'נדרית היא אישה שנולדה כזכר על-פי מאפייניה הגופניים והגנטיים, אך מזדהה ומרגישה כאישה. לרוב, כחלק מתהליך ההתאמה המגדרית, נשים אלה עוברות טיפולים כירורגיים ושאינם כירורגיים. הליך ההתאמה המגדרית מתחיל בדרך כלל בטיפול הורמונלי הכולל טיפול באסטרוגן ובחוסמי טסטוסטרון. השפעתו על הגוף מתחילה כחודש לאחר תחילתו ונמשכת עד כשנתיים. עם זאת, השפעת הטיפול ההורמונלי על הפנים היא מועטה, ולכן נדרשת התערבות כירורגית להשלמת תהליך ההתאמה המגדרית. ניתוח זה נקרא ניתוח לנישוי פנים.

ניתוחי נישוי פנים הם חלק חשוב מתהליך ההתאמה המגדרית שעוברות נשים טרנסג'נדריות. ניתוחים אלה, כוללים מגוון פעולות כירורגיות בפנים ובצוואר שמטרתן שינוי מתאר פנים גברי והפיכתו למתאר פנים נשי.

ניתוח לנישוי פנים תואר לראשונה בשנת 1980 בסן פרנסיסקו, על-ידי ד"ר דאגלס אוסטרואוט. לאחר שחקר את מאפייני מבנה הפנים

הגברי והנשי במאות גולגולות, זיהה ד"ר אוסטרסהאוס 3 מאפיינים עיקריים בשלד הפנים המשמשים אנתרופולוגים לאבחנה בין מבנה פנים גברי לנשי: צורת המצח, ממדי הלסת התחתונה והסנטר, והזווית בין האף למצח. לכן, רוב ניתוחי נישוי הפנים מתמקדים באזורים אלה.

המצח הגברי מתאפיין בעיבוי ניכר באזור הגבול העליון של ארובות העיניים ושל הקיר הקדמי של חלל אוויר, הנקרא סינוס, שנמצא במרכז המצח. הוא מתאפיין בקו שיער גבוה ביחס לקו השיער הנשי ובנטייה לנסיגת שיער באזורים הטמפורליים (מפרצים). לפיכך, תיקון מאפיינים אלה משווה למצח מראה פנים עדין יותר המתאים למבנה פנים נשי. הלסת התחתונה הגברית היא גדולה ורחבה יותר מהלסת הנשית, שהינה צרה ובעלת זוויות לסת מעוגלות יותר. גם הסנטר הנשי מחודד וצר יותר מהסנטר הגברי שהינו רחב ובעל צורה מרובעת.

ניתוחי נישוי פנים כלולים בסל הבריאות אם הם מבוצעים בבית חולים ציבורי. בשנת 2019 הוקמה במרכז הרפואי איכילוב ת"א המרפאה להתאמה מגדרית של הפנים. מרפאה זו, ייחודית בישראל מכיוון שהיא מאגדת תחת קורת גג אחת את כלל התחומים הנדרשים לניתוחי נישוי פנים. לאור הרגישות בטיפול באוכלוסייה זו, הוקם צוות רב תחומי המורכב מרופאות מומחיות המבצעות את הניתוחים: ניתוחים לשיוף המצח, עידון זוויות הלסת והסנטר מבוצעים על ידי ד"ר שמרית ארבל- כירורגית פה פנים ולסתות; ניתוחי אף מבוצעים ע"י ד"ר רות ינקו – מומחית בכירורגיה פלסטית, וע"י ד"ר ענת ונגר – כירורגית א.א.ג.; ניתוח שיוף גרוגרת בשיטה ייחודית ללא צלקת חיצונית מבוצע ע"י ד"ר יעל אסטרייכר – כירורגית א.א.ג.; בנוסף הצוות כולל גם את ד"ר ענת קדרון - רופאה מרדימה, המלווה את המטופלות בכל הניתוחים.

ניתוחי נישוי פנים מבוצעים בשני שלבים, גישה ייחודית למרכז הרפואי ת"א, שפותחה יחד עם מרכז לוי לחדשנות כירורגית והדפסות תלת ממד. שלב אחד כולל את שיוף המצח וניתוח האף, השלב השני כולל את עידון זוויות הלסת התחתונה, עיצוב הסנטר, ושיוף הגרוגרת. לשיטה זו יתרונות רבים הכוללים קיצור זמן הניתוח והאשפוז, סיכון נמוך לזיהומים לאחר הניתוח ותוצאה אסתטית טובה יותר.

ניתוחי נישוי הפנים מבוצעים בעזרת תכנון ממוחשב מוקדם המאפשר הדפסת סדי חיתוך מותאמים אישית לאזור המצח, זוויות הלסת והסנטר. אנו המרכז הראשון בישראל שהחל בשימוש בתכנון ממחושב והדפסת מודל תלת ממד לניתוחים אלה (הרחבה במסגרת). ביצוע הניתוח בצורה זו מאפשר הדמיה של תוצאת הניתוח עוד לפני הכניסה לחדר הניתוח. בנוסף השימוש בסדי חיתוך מותאמים הוכח כמקצר את זמן הניתוח, מפחית סיכון לסיבוכים ניתוחיים ובתור ניתוחיים ובעיקר משפר את הדיוק ואת התוצאה האסתטית. ניתוחי נישוי פנים המבוצעים ע"י צוות רב תחומי, בשיטת שני השלבים, ובתכנון ממחושב והדפסת תלת מימד, מאפשרים ניתוחים ברמה הגבוהה ביותר עם תוצאה אסתטית מקסימלית.

ד"ר שמרית ארבל היא מנהלת המרפאה להתאמה מגדרית של הפנים, המחלקה לכירורגיה פה פנים ולסתות, המרכז הרפואי איכילוב ת"א

לקביעת פגישת ייעוץ לניתוח נישוי פנים, יש לתאם תור לד"ר שמרית ארבל במרפאה לכירורגית פה פנים לסתות בטלפון 03-6973676.

תכנון דיגיטלי, וירטואלי בתלת ממד לניתוח נישוי פנים, עם

ד"ר שלמה דדיה שמוביל חדשנות כירורגית באיכילוב

מרכז לויין לחדשנות כירורגית באיכילוב, הוא מרכז ייחודי בו מתבצעים תכנוני ניתוחים בתמיכה של טכנולוגיות חדשניות, ביניהן הדפסות תלת ממד. הדפסות אלה משמשות את כלל הכירורגים בבית החולים לטיוב ודיוק ההליכים הכירורגים השונים, ובכללם ניתוחי נישוי פנים.

"תכנון ניתוח לנישוי פנים מתחיל בחלוקה של מקטעי הפנים (סיגמנטציה) מהדמיית CT של המנותח על מסך המחשב. מכאן ממשיך צוות מולטי דיסציפלינארי שכולל את צוות המנתחים ומהנדסי מרכז לויין, בהדמיות במציאות מדומה ורבודה, ליצירת זוויות חיתוך המתאימות ייחודית לקווי המתאר של המצח, הלסת והסנטר של המנותח. כל אלה מביאים בסוף התהליך הדיגיטלי להדפסת מודל הפנים בתלת ממד. בנוסף, מודפסים כלי החיתוך לניתוח, המותאמים אישית לפיזיולוגיה של פני המנותח. בכלים אלה נעשה שימוש רק בניתוח עצמו ולאחריו הכלים מושמדים", מספר ד"ר שלמה דדיה, מומחה באורתופדיה אונקולוגית העומד בראש מרכז לויין לחדשנות כירורגית.

לדברי ד"ר דדיה, עד כה הודפסו בתלת ממד עשרות מודלים אשר שימשו את צוותה של ד"ר ארבל בניתוחי נישוי פנים. "החדשנות הכירורגית משנה את פני הכירורגיה בכלל ותורמת רבות להצלחת ניתוחי נישוי פנים, להתאמה מגדרית אסתטית ונוחה יותר לטרנסג'נדריות".

לדברי רוני גבאי, מעצבת רפואית ומנהלת מעבדת התלת ממד באיכילוב, האפשרות לבצע את תכנון הניתוח שוב ושוב באופן דיגיטלי-וירטואלי על מסך המחשב, מגדילה משמעותית את ההצלחה על שולחן הניתוחים. "פני המטופלות נראים נשיים ומהווים חלק מכריע מהזהות המגדרית".

בשיתוף איכילוב

[בחזרה למדור](#)